

72-08-918/06.08.21

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

ИНСТИТУТ ПО ПОЧВОЗНАНИЕ, АГРОТЕХНОЛОГИИ И ЗАЩИТА НА РАСТЕНИЯТА „НИКОЛА ПУШКАРОВ“

ул. Шосе Баня 7, София 1336, ПК 1369, тел.(359 2)8246141, факс(359 2)9059659, E-mail: soil@mail.bg, <http://www.issapp.org>

СТ А Н О В И Щ Е

върху материалите представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление „6.1 Растениевъдство“, научна специалност „Почвознание“ за нуждите на НСЗ „Горска генетика, физиология и култури“, ДВ, бр. 35/27.04.202.

Кандидат за участие в конкурса: гл.ас. д-р Ваня Георгиева Качова, Институт за гората – БАН.

Изготвил становището: проф. дн Ирена Димитрова Атанасова, ИПАЗР „Н.Пушкарров“, професионално направление „6.1 Растениевъдство“, научна специалност „Почвознание“, член на научно жури, определено със Заповед № РД 15-277, 30.06.2021 на Директора на Институт за гората – БАН.

Кратки биографични данни. Главен асистент д-р Ваня Качова е родена на 20.04.1964 г. в гр. Видин, където завършва средното си образование в Политехническа гимназия „Димитър Благоев“. През 1982 г. – 1988 г. е студентка по химия в ХФ на СУ „Св. Кл. Охридски“ и се дипломира със степен „магистър“ по аналитична и органична химия. През 1996 г. започва работа като химик в лаборатория „Горско почвознание“, Институт за гората - БАН, където пряко прилага своите знания и умения. През периода 18.01.1999г. - 11.04.2007г. е научен сътрудник в същия институт, секция „Горска екология“ с интереси основно в областта на почвознанието и почвената химия. От 2007 г. до сегашния момент работи като главен асистент в секция „Горска генетика, физиология и култури“.

Съответствие с минималните изисквания съгласно Правилник за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Институт за гората – БАН.

Според представената от кандидатката справка - самооценка с наукометрични показатели в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на

академични длъжности в Институт за гората – БАН, както и със Специфичните изисквания на Институт за гората за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности е видно, че гл. ас. д-р Ваня Качова отговаря на съответните показатели – категория А и надхвърля необходимите точки за покриване на минималните изисквания по показателите в категории В, Г, Д и Е.

Общо описание на представените материали.

Материалите за рецензиране са представени подробно, точно и съотнасянето им към минималните задължителни критерии от картата с наукометрични показатели е достъпно и ясно.

Кандидатката представя 19 бр. научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 8 бр. статии и доклади публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. От тях 4 бр. статии са в списания с импакт фактор, в 16 бр. статии кандидатката е първи автор, вкл. в 3 статии с импакт фактор, което категорично откроява водещата ѝ роля в представените научни изследвания и разработки.

Основни направления в научноизследователската работа на кандидата и научни и научно-приложни приноси.

Основните направления в научно-изследователската работа на кандидатката са свързани със задълбочено изследване на поведението на тежките метали в естествени почви под горски насаждения, но също така и в Антропогенни и Техногенни почви. Друга част от представените разработки касаят оценка на състоянието на почви от градската среда под лесопаркове по отношение поведението на потенциално токсични елементи в почвите. Кандидатката познава добре химичните и физикохимични характеристики на почвения адсорбент по отношение на тежкометалното замърсяване и по-специално ролята на биотичните и абиотични почвени компоненти в адсорбцията и мобилизацията на метали-замърсители. В допълнение, тя прилага много компетентно експерименталния апарат за анализ на почвените характеристики и свойства.

В представените разработки се съдържат основните научно-фундаментални и научно-приложни приноси на кандидатката, а именно: установено е изменение в киселинно-основното равновесие в почви от урбанизирани територии под дъбови насаждения в Софийски район. Установена е

алкализация в повърхностните почвени хоризонти в сравнение с по-долу лежащите при урбанизирани почви. Установява се по-слабо участие на органичните колоиди във формирането на общия сорбционен капацитет в сравнение с почвите формирани при естествени условия.

Представени са разработки касаещи предлагането на класически и иновативни ремедиационни методи при замърсени почви, както и е направена оценка на здравословното състояние на дървесни видове и използването на агролесовъдни практики. На базата на научно-аргументирани резултати са предложени решения за мелиорация на нарушени терени и замърсени почви от основни индустриални и въгледобивни райони в страната.

Участие на кандидата в научни проекти, аудиторни и извънаудиторни занятия, научни форуми и рецензентска дейност.

Кандидатката представя 4 ръководства и 4 участия в национални и международни проекти финансирани от бюджетната субсидия на БАН и ЕК, както и участия в аудиторни и извънаудиторни занятия, научни форуми и рецензентска дейност. Тези активности демонстрират много добър потенциал за реализация на научните ѝ интереси в национален и международен план.

Оценка на личния принос на кандидата

Както бе посочено по-горе, представената таблица с наукометрични показатели и резюмета на научните трудове, показват открояващ се и доминиращ личен принос на кандидатката в научните разработки, както и способности за колаборация с учени от други научни звена у нас и в чужбина.

Критични бележки и препоръки

Към представените за изразяване на становище материали нямам съществени забележки. Препоръчвам за в бъдеще по-активно публикуване на получените резултати в списания с импакт фактор и разработване на проектни предложения с външно финансиране, с оглед по-големия изследователски опит на кандидатката и сътрудничеството ѝ със специалисти от гилдията на почвоведите и химиците у нас и в чужбина.

Лични впечатления

Познавам гл.ас. д-р Ваня Качова от периода на следването ни в ХФ на СУ „Св. Кл. Охридски“, нашата обща изследователска работа в областта на почвената химия и имам преки впечатления от нейните лични качества и научни

интереси. Тя е изключително активен и ангажиран специалист, който приема сериозно и отговорно поставените ѝ задачи и подхожда професионално, използвайки големия образователен капацитет придобит по време на обучението ни в ХФ на СУ „Св. Кл. Охридски“. Както бе посочено по-горе, гл.ас. д-р Ваня Качова е експерт с богат изследователски опит и визия за лансиране и разработване на научни проекти свързани с разрешаване на важни екологични проблеми в горещи точки от урбанизирани територии и миннодобивната индустрия у нас.

Заключение

В резултат от преценка на представените материали и наукометрични показатели от гл. ас. д-р Ваня Георгиева Качова, считам че тя отговаря на задължителните критерии за заемане на академичната длъжност „доцент“ в съответствие с изискванията на *ЗРАСПБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Институт за гората – БАН* и предлагам гл. ас. д-р Ваня Георгиева Качова да бъде избрана за „доцент“ в област на висше образование 6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление 6.1. „Растениевъдство“, научна специалност „Почвознание“ към Институт за гората – БАН.

Дата: 05.08.2021

Член на НЖ:

Проф. дн Ирена Димитрова Атанасова